

A Marék Veronika által alkotott Laci és az oroszlán figurája lassan olyan népszerű lesz a japán gyerekek körében mint a Hello Kitty.

A Marék Veronika által alkotott Laci és az oroszlán figurája lassan olyan népszerű lesz a japán gyerekek körében mint a Hello Kitty. Laci mellett Kippkopp, Annipanni és a Kockásfülű nyúl is sztárok lettek, a japánok órákig állnak sorban, hogy láthassák Marék Veronikát, sőt van, aki még sírva is fakad.

Aki Japánban határidőnaplót szeretne vásárolni, - ami így az év elején meglehetősen aktuális - nehezen kerülheti el a Laci és az oroszlán feliratú naptárokat, füzeteket, tolltartókat és egyéb kellékeket. Laci és az oroszlán magyarok, több mint negyven éve rajzolta meg őket Marék Veronika, és a szigetországban azóta olyan népszerűsége tettek szert, hogy a nagyfejű Hello Kittynek keményen össze kell szednie magát, ha versenyben akar maradni.

Lacis jegyzetömböket már három éve lehet kapni Japánban, idén azonban csatlakozott a többiekhez Kippkopp, a gesztenyegyerek és Annipanni, a kislány is, és ezzel párhuzamosan Marék Veronika népszerűsége is meredeken emelkedni kezdett.

Az általunk megkérdezett, Japánban élő ismerősök szerint a japánok mindenre buknak, ami cuki és egzotikus, márpedig Laci (vagy ahogy ők mondják, Raci) valamint a hozzászegődött piros oroszlán és a latin betűk mindenkinél kiverik a biztosítékot. Olyannyira, hogy még a 'Ki tette bátorrá a gyáva Lacit? A kis piros oroszlán, ő bizony!' feliratot is magyarul írták a naptárakra és füzetekre, hiszen minél több a latin betű, annál egzotikusabb.

Negyven éves múlt

Valószínűleg azonban nem csak arról van szó, hogy Laci aranyos, bár kétségkívül ez is

közrejátszik, de a kisfiú és az oroszlán története már negyven éve hihetetlen népszerű az országban, és a könyv a legtöbb japán kisgyerek polcán megtalálható. "Tavaly meghívtak Japánba, és ott találkoztam azzal az emberrel, akinek az egész Laci-kultusz köszönhető. Ez a férfi ugyanis egy könyvkiadó munkatársaként 1964-ben ellátogatott a Frankfurter Könyvvásárra, és ott az egyik standon meglátta a Laci és az oroszlán eredeti, fekete-fehér borítású kiadását. Ment néhány kört, de saját bevallása szerint egyfolytában úgy érezte, hogy őt ez a könyv hívja, ezért visszament és megvette, anélkül, hogy tudta volna, hogy mit vesz." - mesélte Marék Veronika Laci múltját az Indexnek. A férfi hazavitte a könyvet és otthon megmutatta egy finnugor szakos ismerősének, aki lefordította. Mivel megtetszett neki a történet, ki is adták, és a könyv nem várt siker lett, 1965 óta kivétel nélkül minden évben megjelenik, és mostanáig több mint 300 000 példányt adtak el belőle.

Évi húsz dollárt csengettek

"Elképzelni sem lehet, hogy mit jelentett ez nekem akkor" - mondta Laci megalkotója. "Az itthoni honorárium rendszer szerint aki gyerekeknek írt, az a felét kapta annak, amit egy felnőtteknek író szerző kapott. Ilyen sehol máshol nem volt, a környező országok mind megbecsülték a gyermekirodalmat, csak nálunk nem. Aki írt egy rossz novellát, az kétszer annyi pénzt kapott, mint aki írt egy jó mesét, mert gyerekirodalomért csak fele pénz járt. Így nekem az a 20 dollár, amit jogdíjként a japánok minden májusban elküldtek, elképesztően sokat jelentett. A május volt a kedvenc hónapom."

Tizenkét könyv két év alatt

Hiába azonban a hatalmas siker, Japánban mint negyven évig nem jelent meg másik Marék Veronika-könyv, a kiadók csak két éve kezdtek el érdeklődni, látva a Lacis naptárok hatalmas sikerét. Akkor azonban egymás után két kiadó is jelentkezett, közülük az egyik egy igen jelentős cég, így egymás után jelentek meg Kippkopp, Annipanni, Boribon, és a Csúnya kislány történetei. Két év alatt 12 újabb Marék Veronika-könyvet adtak ki, és most éppen a Kockásfülű nyúl készül berepülni Japánba. "Olyan ez, mint egy varázslat. Eddig nem történt semmi, és az utóbbi három évben nem csak Japánban, de itthon is sorra jelennek meg újra a könyveim." - mondta el az író, utalva arra, hogy a magyar gyerekek között is annyira népszerűek a könyvek, hogy tavaly két újabb Boribon történet látott napvilágot.

Bátor japánok

Mindemellett Japánban a nálunk talán legkevésbé ismert Laci maradt az abszolút favorit, Marék Veronika a mai napig számos megható levelet kap, melyben japánok

vallanak arról, mennyire fontos és meghatározó volt az életükben ez a könyv. "Az a legfurcsább, hogy több olyan levelet kapok, amiben arról számolnak be a japán olvasók, hogy milyen sokat sírtak a könyvön. Én viszont nem értem, hogy lehet ezen a könyvön sírni, mire azt mondták, hogy milyen szomorú, hogy az oroszlán a végén magára hagyja Laci. Úgy vettem észre, hogy nekik ez a könyv valamiért borzasztóan fontos, szerintem a kis piros oroszlán beletalált az ő szimbólumrendszerükbe" - mondta el Marék Veronika, aki szerint ez a könyv azokban az országokban aratott sikert, ahol a bátorság fontos erényt testesít meg. A könyv ugyanis egy olyan kisfiúról szól, aki szinte mindentől fél - amitől a gyerekek általában félni szoktak, - míg össze nem találkozott a kisoroszlánnal, aki bátorrá tette. Az angolokat például szinte semmilyen szinten nem fogta meg a történet, így ott nem is fogyott sok a könyvből, a japánoknál viszont már kicsi kortól kezdve bátorságra nevelik a gyerekeket, így nekik ezért lehetett fontosabb Laci.

Nem tudnak rólunk

Egyéb magyar dolgok is hódítanak egyébként a távoli szigetországban, nemrégiben tett szert hatalmas népszerűsége egy képregény, amit egy fiatal japán feleség írt, aki hozzáment egy magyar fiúhoz. A képregény Külföldi a férjem címmel hódít, témája főként a két nép között felmerülő kulturális különbségek, és az úgy nevezett egzotikus magyar jellegzetességek. Több japán internetes oldalon árulnak egyébként magyar mesekönyveket, Laci mellett például Marék Veronika egyéb könyveit, például Kippkopp és Annipanni kalandjait, de ez csak néhány, a több tucat könyv közül. Ott van például a Göögös Gúnár Gedeon, a Mesebolt és az összes Janikovszky Éva-könyv, többségük "sold out" felirattal, ami azt mutatja, hogy a könyvekre van igény. A könyveket eredeti nyelven, és nem is olcsón árulják, leginkább gyűjtőknek, illetve magyarul tanulóknak, mesekönyvek egyszerű nyelvezetét ugyanis könnyebb megérteni.

Kazumi Uchikawa, a Pavilon Books munkatársa magyar könyveket fordít japánra és elmondása szerint, bár érdeklődés mutatkozik a magyar kultúra iránt, a japánok többsége nem nagyon tud semmit az országról. "Ha elküldök egy-egy lefordított könyvet, mindig nagyon örülnek, hiszen eddig nem sok magyar könyv jelent meg japánul, és nem volt nagyon lehetőség a magyar kultúra megismerésére. Legutóbb Bálint Ágnes Labdarózsa című könyvét fordítottam, és úgy néz ki ezt most sikerül is megjelentetni." Kazumi szerint a Lacis tárgyakat felvásárló japánok többségének fogalma sincs, hogy Laci magyar, főleg mivel a feliratból csak annyit látnak, hogy latin betűs, és számos más nyelv is lehet. Marék Veronika is azt tapasztalta, hogy a japánok nem igazán tudják, hogy ő magyar, mint ahogy azt sem, hol van Magyarország. Amikor Japánban járt, mindenkinek mesélt az országról, sőt térképet is rajzolt magyar zászlóval.

Bár az országról sokat nem tudnak, Marék Veronikát nagyon tisztelik a japánok. Oszakában például egy életmű kiállítást is rendeztek az írónőnek, és a látogatók sokszor órákat álltak sorba hogy belépőjegyhez jussanak, ugyanígy egy-egy dedikálásra is másfél-két órát vártak, sőt olyan is volt, aki sírva fakadt a meghatottságtól, hogy szemtől szemben állhat a Laci és az oroszlán szerzőjével. "Még mindig nem érzem, hogy a

Írta: index

2006. január 17. kedd - Módosítás: 2006. január 17. kedd

gyermekirodalom kellő megbecsülést és figyelmet kapna itthon." - mondta el Marék Veronika. "Ennek ellenére ez olyan most, mint egy csoda, és remélem ad még az isten egy kis időt, hogy évezhessem"

Kalas Györgyi